

**МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

Бр.

01-1177

11.05.2008 год.

КРАГУЈЕВАЦ

**ОПШТИ АКТ О БЕЗБЕДНОСТИ И
ЗДРАВЉУ НА РАДУ**

Фебруар 2008.

На основу члана 3. и 14. Закона о безбедности и здрављу на раду (Сл. гласник РС, бр. 101/2005) на МЕДИЦИНСКОМ ФАКУЛТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ доносим:

ОПШТИ АКТ О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

којим се утврђују мере и нормативи безбедности и здравља на раду на Медицинском факултету Универзитета у Крагујевцу, (у даљем тексту послодавац), а који је саставни део уговора о раду, и то:

- обим, начин и рокови прегледа и испитивања опреме за рад, електричних инсталација, поступак њиховог одржавања у исправном стању и вођење евиденције о одржавању, превентивни прегледи;
- начин оспособљавања запослених за безбедан рад и запослених који обављају сличне послове безбедности и здравља на раду и израда Програма о оспособљавању запослених за безбедан рад (све док се не утврди актом о процени ризика оспособљавања радника);
- утврђивање средстава и опреме личне заштите;
- права, обавезе и одговорности одговорних лица за спровођење безбедности и здравља на раду;
- права, обавезе и одговорности запослених у спровођењу безбедности и здравља на раду;
- осигурање запослених;
- права по основу претрпљене штете;
- случајеви и начин провере запослених под утицајем алкохола и других средстава зависности;
- организовање послова безбедности и здравља на раду на факултету;
- начин спровођења и примена мера безбедности и здравља на раду;
- посебна заштита жена, омладине и инвалида,
- накнада штете због повреде на раду,
- одбор за безбедност и здравље на раду,
- друга питања од значаја за остваривање безбедности и здравља на раду на факултету.

І Опште одредбе

Члан 1.

У складу са Уставом, Законом о безбедности и здрављу на раду, прописима донетим на основу Закона, прописаним мерама и нормативима и правилима безбедности и здравља на раду, општим актом о раду, односно уговором о раду уређује се безбедност и здравље на раду као саставни део организације рада и радног процеса у предузећу.

Члан 2.

Сви запослени на Медицинском факултету Универзитета у Крагујевцу, су дужни да у свом раду и пословању, као саставни део организације рада и радног процеса, предузимају одговарајуће мере за заштиту здравља запослених, безбедност запослених, да спречавају професионална обољења и повреде на раду као и да предузимају и друге мере у складу са Законом, прописима

донетим на основу Закона, нормативима безбедности на раду, Општим колективним уговором, посебним (гранским) колективним Уговором, овим актом и мерама донетим на основу овог акта.

Поред овог Акта непосредно се примењују и сва упутства, смернице, препоруке, норме, одлуке и друга акта из области безбедности и здравља на раду, којима се дефинишу правила и поступци безбедног рада и непосредно се примењују у свим организационим целинама факултета.

Мере које се односе на безбедност и здравље на раду, хигијену и здравствену заштиту не могу запосленог материјално и финансијски теретити.

Члан 3.

Безбедност и здравље на раду обезбеђује се:

1. запосленима на Медицинском факултету Универзитета у Крагујевцу,
2. студентима на Медицинском факултету Универзитета у Крагујевцу,
3. ученицима, студентима и другим лицима када се налазе на професионалној пракси или практичној настави на Медицинском факултету Универзитета у Крагујевцу,
4. лицима на професионалној рехабилитацији,
5. свим лицима која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова, ако је о њиховом присуству упознат послодавац.

Члан 4.

Запослени има право да се непосредно упозна са примењеним мерама безбедности и здравља на раду и условима рада на сваком радном месту и да предлаже предузимање прописаних мера безбедности и здравља на раду.

II Обезбеђивање безбедности и здравља на раду

1. Заједничке одредбе

Члан 5.

У циљу обезбеђења заштите запосленима, послодавац је дужан да предузме мере превенције, а нарочито да:

1. избегава ризике,
2. процени ризике који се не могу избећи на радном месту,
3. отклања или смањује ризике у процесу рада од механичког повређивања, опасног дејства електричне струје, опасних материја, буке, вибрација, неодговарајућих микроклиматских параметара, експлозија и штетних зрачења применом савремених техничких решења,

4. прилагоди рад и радно место запосленом, нарочито у погледу избора опреме и оруђа за рад и метода рада, као и избора технолошког поступка да би се избегла монотонија у раду, у циљу смањења њиховог утицаја на здравље запосленог,
5. замени опасне технолошке процесе или методе рада безопасним или мање опасним,
6. да даје предност колективним над појединачним мерама безбедности и здравља на раду,
7. спроводи мере превенције у процесу рада, организацији рада и радним условима,
8. даје одговарајућа упутства запосленима,
9. цени здравствено стање запослених и њихову безбедност при раду,
10. оспособи запослене за безбедан рад,
11. предузима одговарајуће мере да се само запосленима који су добили одговарајућа упутства дозвољава приступ у зоне опасности.

2. Претходне мере безбедности

Члан 6.

Претходне мере безбедности и здравља на раду обезбеђују се при:

- изради и реализацији инвестиционо-техничке документације за радне и помоћне просторије;
- производњи, набавци и реконструкцији машина, уређаја, алата и опреме (у даљем тексту: опреме за рад),
- набавци средстава и опреме личне заштите.

Члан 7.

У оквиру претходних мера безбедности и здравља на раду из члана 7. овог акта потребно је:

- обезбедити израду и реализацију инвестиционо-техничке документације, набавку и производњу опреме за рад, набавку средстава и опреме личне заштите, у складу са Законом, техничким прописима, YU стандардима и опште признатим нормама;
- обезбедити преглед објеката од стране правног лица чија је основна делатност обављање послова безбедности и здравља на раду, која утврђује степен примењености прописаних мера безбедности и здравља на раду након изградње и реконструкције пројеката, а пре техничког пријема;
- извршити набавку само оне опреме за рад и средстава личне заштите на којима је примена мера безбедности и здравља на раду потврђена на прописани начин.

III Преглед и испитивање средстава за рад (опреме за рад, и уређаја), електричних инсталација и грађевинских објеката

Члан 8.

Под средствима за рад у складу са овим актом подразумевају се:

- објекти намењени за рад са припадајућим радним просторијама, електро, машинским и другим инсталацијама и уређајима, енергетским, машинским и другим постројењима и опремом, помоћним просторијама и њиховим инсталацијама, помоћним и пратећим објектима и

конструкцијама које се привремено користе за рад, конструкцијама и објектима колективне заштите, као и местима где се процес рада обавља на отвореном простору;

- опрема за рад (машине, уређаји и алати);
- друго средство које се користи у процесу рада или је на било који начин повезано са процесом рада.

Средства за рад могу да се користе само ако су у складу са одговарајућим прописима безбедности и здравља на раду, стандардима, техничким прописима и ако се редовно одржавају у исправном стању, односно у таквом стању да неће да представљају опасност по живот и здравље запослених.

Члан 9.

У циљу благовременог уочавања недостатака или неисправности на средствима за рад обезбеђују се превентивни прегледи.

До доношења подзаконских аката, као и Акта о процени ризика, у циљу ових прегледа примењиваће се Упутства за одржавање.

Повремени прегледи средстава за рад врше се од стране послодавца, функције одржавања и стручног лица за безбедност и здравље на раду.

О извршеним повременим прегледима средстава за рад и њиховом одржавању води се одговарајућа евиденција.

Члан 10.

Уколико се приликом прегледа из члана 9. овог акта констатују недостаци, надлежне функције дају предлог за њихово отклањање и извештавају одговорно лице (руководиоца), који предузима мере да се отклањање недостатака изврши у што краћем року.

У случајевима када се прегледом констатују недостаци такве природе да могу да представљају опасност по живот и здравље запослених, средства за рад се искључују из употребе све док се констатовани недостаци не отклоне.

Члан 11.

Отклањање недостатака на средствима за рад врши функција одржавања или лице/сервис које предузеће ангажује.

Након отклањања недостатака на средствима за рад врше се повремени прегледи у складу са упутством из члана 9. овог акта, а у случају када је отклањање недостатака већег обима и захтева преправке, реконструкције или адаптације, обезбеђује се преглед, испитивање и издавање јавних исправа у складу са Законом од стране правног лица за обављање прегледа и испитивања опреме за рад.

Прегледи и испитивања прописане опреме за рад, електроинсталација и услова радне околине

Члан 12.

Поред повремених прегледа и испитивања опреме за рад из члана 9. овог акта, обезбеђују се превентивни и периодични прегледи и испитивања услова радне околине, који се врше у циљу утврђивања постојања ризика за безбедност запослених и провере примењености прописаних

мера безбедности и здравља на раду.

Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу не поседује опрему за рад која подлеже периодичним прегледима и испитивањима.

Члан 13.

У оквиру испитивања услова радне околине, обезбеђују се прва и периодична испитивања и то:

- хемијских штетности (гасова, пара, дима и прашине);
- физичких штетности (буке, вибрација, штетних зрачења, осим јонизујућих);
- осветљености;
- микроклиме (летњи и зимски период).

Испитивања услова радне околине врше се у складу са Законом, техничким прописима, стандардима и опште признатим нормама од стране правног лица за преглед и испитивање радне околине са одговарајућом лиценцом.

IV Оспособљавање запослених за безбедан рад

Члан 14.

Сви запослени треба да буду оспособљени за безбедан рад, заштићени од повређивања и здравствених оштећења и теоретски и практично оспособљени за рад на одређеном радном месту, односно послу.

Члан 15.

Оспособљавање запослених за рад на одређеном радном месту врши се при сваком распоређивању запослених, при променама у технолошком процесу рада, као и приликом увођења нове или промене постојеће опреме средстава за рад, као и повремено у складу са проценом ризика извршеној актом о процени ризика.

Члан 16.

Оспособљавање запослених врши се према **ПРОГРАМУ О ОСПОСОБЉАВАЊУ ЗА БЕЗБЕДАН РАД.**

V Послови са повећаним ризиком и посебни услови које морају да испуњавају запослени

Члан 17.

Према до сада важећим актима и спроведеним анализама, на Медицинском факултету Универзитета у Крагујевцу нису утврђени послови са посебним условима рада.

Поновна анализа свих радних места биће спроведена при утврђивању акта о процени ризика.

У акту о процени ризика биће дефинисана и сва питања у вези са посебном заштитом запослених на радним местима са евентуално утврђеним повећаним ризиком.

VI Посебна заштита жена, омладине и инвалида

Члан 18.

Посебна заштита жена, омладине и инвалида, обезбеђује се у складу са Законом и посебним прописима. Послови на којима не могу да раде жене, запослени млађи од 18 година и инвалиди рада утврђују се актом о процени ризика, општим актом о радним односима на основу захтева из посебног (гранског) колективног уговора, посебних прописа и мишљења лекара медицине рада.

У оквиру посебне заштите жена обезбеђују се и посебни систематски (гинеколошки) прегледи жена, који се обављају сагласно одредбама овог акта.

Члан 19.

Запослени са смањеном радном способношћу распоређују се на друге послове, ако могу на њима да раде без професионалне рехабилитације и ако могу да раде без опасности за смањење преостале радне способности.

Инвалиди рада могу се распоредити само на оне послове који су предвиђени за рад инвалида сагласно решењу лекарске комисије.

VII Средства и опрема за личну заштиту

Члан 20.

Овим актом утврђују се средства и опрема личне заштите коју треба дати запосленима на коришћење.

Средства и опрема личне заштите предвиђена овим актом морају да задовоље три основна услова и то да:

1. запосленог успешно штите од одређених штетности, или да штетности сведе на допуштен ниво,
2. буду тако пројектована и произведена, како запосленом не би причињавала додатне напоре или, чак, отежавала нормалан рад,
3. по квалитету и веку трајања одговарају (уз добро одржавање и употребу) онако како је предвидео произвођач.

Члан 21.

Средства и опрема личне заштите из претходног члана обезбеђују се запосленима на терет факултета.

Члан 22.

Запослени су дужни да средства личне заштите носе све време рада на пословима, а после рада да их оставе на за то предвиђено место.

При обављању послова, запослени средства и опрему личне заштите мора да носи строго припијену и причвршћену уз тело.

Члан 23.

Непосредни руководиолац дужан је да забрани рад запосленом који не користи средства и опрему личне заштите.

Члан 24.

Приликом издавања средстава и опреме личне заштите, запослени не мора да врати претходно узета средства и опрему личне заштите којима је рок трајања истекао.

Приликом издавања средстава и опреме личне заштите запосленима, лице које средства и опрему издаје, дужно је да води евиденцију о истим сагласно одредбама овог акта и табеларном прилогу који је саставни део овог акта.

При пријему и раздуживању ове опреме запослени треба да потпише реверс и да стави датум пријема или раздужења истих.

Члан 25.

Средства и опрема личне заштите замениће се пре истека рока за замену, према налогу непосредног руководиоца, када је дошло до оштећења истих правилном употребом.

Рок трајања ванредно издатог средства рачуна се од датума издавања истог.

Члан 26.

Средства и опрему личне заштите запослени треба да користи само у за то одређене сврхе у току радног времена и на пословима и задацима на факултету. Ова средства није дозвољено користити у приватне сврхе.

У Табели бр. 1 овог акта дат је преглед средстава и опреме личне заштите према врсти посла.

VIII Организовање стручних послова безбедности и здравља на раду

Члан 27.

У складу са чланом 37. Закона о безбедности и здравља на раду стручне послове безбедности и здравља на раду на Медицинском факултету Универзитета у Крагујевцу, послодавац је Уговором број 1222 од 20.06.2007. године поверио Правном лицу за обављање послова безбедности и здравља на раду, "Застава – завод за здравствену заштиту радника" д.о.о. Крагујевац са ЛИЦЕНЦОМ број 164-02-00011/2006-01.

Чланом 3. поменутог Уговора лице задужено за обављање послова безбедности и здравља на раду, испред Правног лица је мр Костантин Плавшић, дипл. хем. са Уверењем број 152-02-00362/2007-01 за обављање послова безбедности и здравља на раду.

У одсуству лица задуженог за послове безбедности и здравља на раду мр Костантина Плавшића, дипл. хем., Анексом Уговора, из Правног лица ангажоваће се друго лице овлашћено за вођење послова безбедности и здравља на раду.

IX Права, обавезе и одговорности у обезбеђивању и спровођењу безбедности и здравља на раду

Обавезе послодавца према инспекцији рада

Члан 28.

Послодавац је дужан да извршава законске обавезе према Инспекцији рада што значи да одмах а најкасније у року од 24 часа обавештава Инспекцију рада о свакој смртној, колективној и тешкој повреди на раду, експлозији или хаварији, повреди на раду која узрокује одсуствовање више од три радна дана, као и о појави која би могла да угрози безбедност запосленог.

Члан 29.

Послодавац је дужан да омогући Инспекцији рада улазак у све објекте рада у свако доба дана када има запослених на раду.

Послодавац је дужан да Инспекцији рада даје обавештења и подноси на увид потребне исправе и податке у вези са безбедношћу и здрављем на раду.

Права, обавезе и одговорност послодавца

Члан 30.

Послодавац је одговоран за спровођење безбедности и здравља на раду и у том смислу обавезан је да:

1. непосредно или преко запосленог са посебним овлашћењима и одговорностима спроводи безбедност и здравље на раду у складу са Законом, прописаним мерама и нормативима безбедности и здравља на раду, општим актом и Колективним уговором,
2. организује послове безбедности и здравља на раду,
3. разматра извештаје Инспекције рада и овлашћеног представника запослених,
4. стара се о унапређењу безбедности и здравља на раду и његовој реализацији,
5. да забрани рад у случајевима када постоји непосредна опасност по живот и здравље радника због тога што нису спроведене мере безбедности и здравља на раду.

Послодавац (декан Медицинског факултета Универзитета у Крагујевцу) је посебно дужан да утврди:

- обим, начин и рокове прегледа и испитивања опреме за рад, електричних инсталација и инсталација флуида, поступак њиховог одржавања у исправном стању и вођења евиденције о утврђеном стању, превентивни акт;

- акт о процени ризика;

- програм о оспособљавању запослених за безбедан рад (све док се не утврди акт о процени ризика);

- случајеве и начин провере запослених под утицајем алкохола или других средстава зависности.

6. да спроводи мере безбедности и здравља на раду у циљу очувања здравља запослених.

Спровођење прописаних мера безбедности и здравља на раду послодавац обезбеђује зависно од организације, самостално и заједно са другим лицима која организују и руководе процесом рада

који су по Закону одговорни за спровођење безбедности и здравља на раду у оквиру свог делокруга рада.

Члан 31.

Послодавац у складу са Законом и овим актом у оквиру свог делокруга рада обезбеђује спровођење безбедности и здравља на раду, безбедност на раду и спречавање повреда на раду и професионалних обољења.

- Обезбеђује упутства и прописане јавне исправе о примењеним мерама безбедности и здравља на раду при пуштању у промет опреме за рад.
- Обезбеђује да се грађевински објекти, инсталације, уређаји и опрема за рад, опасне материје, средства и опрема личне заштите на раду користе у складу са одговарајућим прописима о безбедности и здрављу на раду, YU стандардима, техничким нормативима и да се редовно одржавају у исправном стању о чему се води стална евиденција.
- Обезбеђују одржавање у исправном стању опреме за рад и електроинсталације.
- Обезбеђује достављање података здравственој установи при упућивању запосленог на лекарски преглед са повећаним ризиком са назнаком штетности и опасностима на радном месту на којима је запослени распоређен.
- Обезбеђује оспособљавање запослених из области безбедности и здравља на раду.
- Обезбеђује отклањање утврђених недостатака и неправилности наређене решењем инспекције рада и извештава је о извршењу решења у прописаном року.
- Обезбеђује да се на радна места са повећаним ризиком распоређује запослени за кога је на прописан начин утврђено да испуњава посебне услове, односно да запосленом који не испуњава те услове забрани даљи рад.
- Обезбеђује да се за време рада не узима алкохол и друга средства зависности, као и да се запослени који је под утицајем алкохола или других средстава зависности удаљи са рада.
- Обавезан је да обележи места на којима је забрањено пушење и да на тим местима забрани пушење свим лицима која се по било ком основу на тим местима нађу.
- Обавезан је да забрани рад запосленом који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду и упутстава за безбедан рад.
- Стара се о правилном коришћењу средстава и опреме личне заштите на раду.
- Обезбеђује безбедност и здравље на раду радницима, лицима која се по било ком основу налазе на раду, ученицима и студентима на практичној настави и стручној пракси и лицима на професионалној рехабилитацији.
- Обавезан је да пријави Инспекцији рада околности када запосленом прети непосредна опасност по живот и здравље, или када запослени одбије да ради у таквим околностима а он сматра да није у праву.
- Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено и у писаној форми пријави надлежној Инспекцији рада и надлежном органу унутрашњих послова сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.
- Послодавац је дужан да, најкасније у року од три узастопна радна дана од дана сазнања, пријави надлежној Инспекцији рада професионално обољење, односно обољење у вези са радом.

Права, обавезе и одговорности запосленог у спровођењу безбедности и здравља на раду

Члан 32.

Права и обавезе запосленог у спровођењу безбедности и здравља на раду су:

1. Запослени је дужан да ради са пуно пажње ради безбедности свог живота и здравља, као и живота и здравља осталих запослених на које његов рад може да има штетно дејство, да се придржава утврђених мера безбедности и здравља на раду, да правилно рукује опремом за рад и поступа по упутству произвођача, упутствима за безбедан рад које утврди послодавац и да се стара о спровођењу и унапређењу безбедности и здравља на раду.

2. Запослени има право и дужност да наменски користи средства и опрему личне заштите, да пажљиво рукује њима и да их одржава у исправном стању.

3. Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада на одређеном радном месту упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или радном месту на које је одређен, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

4. Запослени је обавезан да се подвргне провери способности за безбедан рад.

5. Запослени који ради на пословима са повећаним ризиком дужан је да обави лекарски преглед на који га упућује послодавац.

6. Запослени је обавезан да одмах обавести послодавца о кваровима и другим недостацима који би могли да угрозе безбедност на раду и да сам, у оквиру својих овлашћења и стручног знања, предузме мере за отклањање кварова и других недостатака.

7. Запослени под утицајем алкохола не сме да започне рад нити да настави рад у алкохолисаном стању.

8. Запослени је обавезан да се подвргне провери да ли је под утицајем алкохола и других средстава зависности у случајевима и на начин утврђен овим актом.

9. Запослени је обавезан да се придржава утврђених мера безбедности и здравља на раду прописаних Законом, прописима донетим на основу закона, овог акта и других аката који су донети на Медицинском факултету Универзитета у Крагујевцу.

Члан 33.

Запослени има право да одбије да ради:

1. када сматра да му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере безбедности и здравља на раду, све док се не спроведу одговарајуће мере безбедности,

2. ако му послодавац није обезбедио прописани лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове за рад,

3. ако у току оспособљавања за безбедан рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање,

4. кад му нису обезбеђена предвиђена средства и опрема личне заштите на раду.

Члан 34.

Када запослени одбије да ради због тога што сматра да му прети опасност по живот и здравље послодавац одмах предузирна мере да се процени постојање опасности, и у случају када иста постоји наређује забрану радова док се та опасност не отклони.

Члан 35.

Запослени има право да поднесе захтев за заштиту права надлежном органу Инспекције рада када се не поступа по обавештењу о кваровима или другим недостацима који би могли да угрозе безбедност на раду.

Ако се по захтеву запосленог из става 1 овог члана не поступи у року од 8 дана или ако запослени сматра да тражене мере безбедности и здравља на раду нису спроведене у смислу законом прописаних мера и колективног Уговора, има право да поднесе захтев Инспекцији рада за заштиту својих права.

Члан 36.

Запослени са посебним овлашћењима и одговорностима и други запослени чине тежу повреду радне обавезе ако се не придржавају предвиђених мера безбедности и здравља на раду.

X Поступак за вршење провере запослених на алко тест

Члан 37.

Долазак на рад под дејством алкохола и других средстава зависности није дозвољен. Запослени који је под дејством алкохола или других средстава зависности не сме да започне рад на свом радном месту и мора да се удаљи из круга факултета.

Одговорно лице - власник је обавезан да запосленог који је под дејством алкохола и других средстава зависности удаљи са рада.

Члан 38.

Декан факултета може на улазу факултета или у току рада да предузме активности о провери појединаце за које постоји сумња да су под утицајем алкохола или других средстава зависности.

Члан 39.

Провера утицаја алкохола и других средстава зависности контролише се ангажовањем службе медицине рада на лицу места или у самој здравственој установи, као и применом апарата за тестирање на алко тест.

Сви запослени код којих се установи већи проценат алкохола у крви од 0,5 промила или утицај других средстава зависности биће удаљени са рада, а против њих покренут одговарајући дисциплински поступак.

XI Повреде на раду, прва помоћ и спасавање

Члан 40.

Под повредом на раду, за коју послодавац обезбеђује предузимање мера, сматра се сваки случај повреде дефинисан Законом.

За сваки случај повреде на раду или изненадне болести, послодавац обезбеђује пружање прве помоћи и евакуацију, предузимање одговарајуће хитне медицинске неге, прописану евакуацију

и обавештавање надлежних лица или служби.

О пружању прве помоћи и спасавању повређеног стара се непосредни руководиоци који организује и руководи процесом рада и у том циљу је дужан да одмах по сазнању за повреду на раду организује указивање прве помоћи, предузме мере да се обезбеди место на којем је повреда настала, док се не спроведе испитивање узрока.

Члан 41.

Прву помоћ у случају повреде на раду пружају посебно за то оспособљена, овлашћена и задужена лица и здравствени радници медицине рада, односно хитне помоћи.

Под оспособљеним, овлашћеним и задуженим лицима из става 1 овог члана сматрају се запослени који су за пружање прве помоћи оспособљени од надлежне здравствене установе и који су за пружање прве помоћи задужени.

Пружање прве помоћи у случају повреде на раду обезбеђује се до упућивања повређеног на лечење. У циљу што ефикаснијег пружања прве помоћи обезбеђују се ормани за прву помоћ у непосредној близини рада и посебно истакнут списак лица задужених за пружање прве помоћи са подацима битним за обавештавање о повреди.

У орману за прву помоћ у свако доба мора да се налази материјал, средства која су прописана посебним правилником.

Члан 42.

Запослени који се повреди дужан је да одмах обавести непосредног руководиоца, односно послодавца.

Ако због тежине повреде повређени не може да пријави повреду дужан је да то учини запослени који је био близу места догађаја.

Члан 43.

Послодавац је дужан да чим сазна за повреду попуни извештај о повреди на раду и достави га инспекцији рада.

Члан 44.

Одмах по сазнању за настанак повреде на раду, послодавац предузима мере на испитивању узрока и извора повређивања, испуњава извештај о повреди на раду на прописаном обрасцу који доставља здравственој установи где је повређени упућен ради указивања помоћи и прослеђује је надлежној Филијали Здравственог осигурања.

Извештај о повреди на раду доставља се у року од 24 часа од момента настанка повреде. У случају тежих, смртних и колективних повреда на раду и повреда због којих је радник одсутан са посла више од три узастопна радна дана, као и околности у којима је могло доћи до повреда, послодавац обавештава уговором задужену Службу медицине рада и Инспекцију рада.

Члан 45.

Испитивање извора и узрока повређивања врши послодавац, а код тежих, смртних и колективних повреда на раду заједно са инспектором рада.

Испитивање повреде на раду обухвата:

- снимање места повреде и реконструкцију догађаја,

- утврђивање врсте и организације посла који је запослени обављао (од кога је повређени добио налог за обављање посла, да ли је био редован посао или не, да ли је повређени имао примедбе у погледу обезбеђења примењених мера заштите, да ли је посао дефинисан технологијом рада и да ли се обављао по правилу и по редоследу операција и др.),

- преглед средстава за рад (да ли је нормално функционисало и да ли је било снабдевано прописаним направама),

- преглед средстава и опреме личне заштите на раду (да ли су прописана и употребљавана),

- сагледавање укупног степена опасности и штетности,

- сагледавање оспособљености повређеног за безбедан рад, као и стање личности повређеног,

- узимање изјаве од повређеног, очевица и непосредног руководиоца и др.

На основу извршеног испитивања из става 2 овог члана, оцењују се чињенице и околности, доноси закључак о изворима и узроцима о чему се сачињава записник и налажу мере које треба предузети.

XII Прелазне и завршне одредбе

Члан 46.

На питања која нису утврђена овим актом и упутствима послодавца примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здрављу на раду.

Члан 47.

Овај акт ступа на снагу даном доношења.

Табела бр.1
Лична заштитна средства за раднике
на Медицинском факултету Универзитета у Крагујевцу

Назив радног места	Лична заштитна средства	Рок трајања
Декан факултета	/	
Наставник	- радни мантил – бели	2 године
Сарадник	- радни мантил – бели	2 године
Шеф катедре	- радни мантил – бели	2 године
Руководилац предмета	- радни мантил – бели	2 године
Координатор практичне наставе	- радни мантил – бели	2 године
Виши лабораторијски сарадник	- радни мантил – бели	2 године
Лаборант	- радни мантил – бели - гумене хируршке рукавице	2 године једнократна употреба
Истраживач	- радни мантил – бели - гумене хируршке рукавице	2 године једнократна употреба
Секретар факултета	/	
Самостални референт за радне односе	/	
Референт за радне односе	/	
Референт за опште послове на институтима Факултета	/	
Технички секретар колегијума декана	/	
Дактилограф – оператер на рачунару	/	
Администратор рачунарске мреже	/	
Архивар	/	
Шеф службе за финансијско-економске послове	/	
Економиста	/	
Контиста - билансиста	/	
Ликвидатор	/	
Благajник	/	
Референт за набавку - магационер	/	
Референт за обрачун зарада	/	
Шеф службе за наставу	/	
Референт за студентска питања	/	
Референт за последипломске студије и специјалистичке студије	/	

Назив радног места	Лична заштитна средства	Рок трајања
Самостални референт за одсек фармације	/	
Шеф библиотеке	/	
Виши књижњичар	/	
Библиотекар	/	
Књижњичар	/	
Референт за евиденцију и набавку библиотекарске грађе	/	
Шеф Службе техничких и помоћних послова	/	
Чувар	- радни одело - ципеле са анатомским ђоном	2 године 1 година
Курир	/	
Возач	- радно одело - ципеле са ребрастим ђоном - прслук - кожане рукавице	2 године 1 година 3 године 1 година
Радник на одржавању инсталација	- радно одело - ципеле са ребрастим ђоном - кожане рукавице	2 године 1 година 6 месеци
Извршилац на пословима умножавања материјала	/	
Спремачица	- радно одело - ципеле са анатомским ђоном - гумене рукавице	1 година 6 месеци 3 месеца
Чувар животиња	- радно одело - ципеле са анатомским ђоном - гумене рукавице	1 година 6 месеци 3 месеца

Послодавац је у обавези да стави на располагање запосленима сва лична заштитна средства предвиђена у табели. Средства и опрема личне заштите морају се заменити пре истека рока за замену, према налогу непосредног руководиоца, када је дошло до оштећења истих правилном употребом. Рок трајања ванредно издатог средства рачуна се од датума издавања истог.

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

ДЕКАН

проф. др Небојша Арсенијевић

М П